

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради Університету
Протокол № 1 від 27.08.2025 р.

ВВЕДЕНО У ДІЮ

Наказ № 391 від 28.08.2025 р.

В. о. ректора

Олексій ЛИТВИНОВ

ПОЛОЖЕННЯ

**про захист дисертацій та порядок присудження
наукового ступеня доктора наук
в Національному аерокосмічному університеті
«Харківський авіаційний інститут»**

СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025

Дата введення «01» вересня 2025 р.

Редакція №1

Харків 2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 2 Всього сторінок 27
---	---	---

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення «Про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (далі – Положення) визначає процедури проведення попередньої експертизи і розгляду завершених дисертаційних робіт спеціалізованими вченими радами, а також регулює організаційні питання підготовки документів, які використовуються при атестації наукових і науково-педагогічних кадрів на здобуття наукового ступеня доктора наук.

1.2. Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. № 1556-VII, згідно з вимогами Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 з урахуванням Постанови Кабінету Міністрів України від 30 липня 2025 р. № 928 «Про внесення змін до Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 13.12.2021 р. № 1359, та вимогами до опублікування результатів дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора наук, затвердженими Наказом Міністерства освіти і науки України від 23.09.2019 № 1220 «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» (зі змінами, внесеними Наказом МОН України від 27.05.2022 № 496), Постанови Кабінету Міністрів України від 3 травня 2024 р. № 507 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації науково-педагогічних і наукових кадрів».

2. ВИМОГИ ДО РІВНЯ НАУКОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗДОБУВАЧА НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК

2.1. Наявність у здобувача ступеня доктора філософії (кандидата наук), після отримання якого до моменту подання дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук пройшло не менше 5 років.

Допускається проводити захист дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора наук раніше 5-річного терміну за рішенням МОН України у разі вагомого особистого внеску здобувача у забезпечення розвитку відповідної галузі науки, що відображено у наукових результатах докторської дисертації.

Розроблено: Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Перевірено: Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	Дійсне з: 01.09.2025
--	---	-------------------------

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 3 Всього сторінок 27
---	---	---

2.2. Наявність опублікованих праць за темою докторської дисертації у вітчизняних та / або міжнародних рецензованих фахових виданнях, що відповідають кількісно і якісно вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України від 23.09.2019 р. № 1220 «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» (зі змінами, внесеними Наказом МОН України від 27.05.2022 № 496).

За темою докторської дисертації не зараховуються наукові праці, опубліковані у виданнях держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором.

3. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ДИСЕРТАЦІЇ НА ЗДОБУТТЯ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК

3.1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук може бути виконана у формі рукопису, монографії, наукової доповіді.

Дисертація на правах рукопису оформлюється відповідно до вимог, затверджених Наказом МОН України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».

Дисертаційне дослідження у вигляді монографії оформлюється згідно з «Вимогами до опублікованої монографії, що подається на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук», затвердженими Наказом МОН України від 23.09.2019 р. № 1220.

Дисертація у формі наукової доповіді оформлюється відповідно до розділу II Вимог до оформлення дисертації, затверджених Наказом МОН України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».

3.2. Основні наукові результати докторської дисертації повинні бути висвітлені не менше ніж у 20 наукових публікаціях. Наявність наукових публікацій за темою докторської дисертації у наукових періодичних виданнях у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, є обов'язковою.

3.3. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук повинна мати обсяг основного тексту 11 – 13 авторських аркушів (264 – 312 сторінок), оформлених відповідно до вимог МОН України.

Авторський аркуш – це умовна одиниця вимірювання обсягу текстової інформації, що використовується у видавничій справі і є основою для обліку праці автора, укладача, рецензента тощо.

Один авторський аркуш дорівнює 40 000 друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, пробіли.

Розроблено: Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Перевірено: Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	Дійсне з: 01.09.2025
--	---	-------------------------

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 4 Всього сторінок 27
---	---	---

Обсягом авторського аркуша можна вважати 24 сторінки друкованого тексту за умови приблизно 1800 знаків на сторінці.

3.4. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук (незалежно від форми подання) супроводжується окремим рефератом обсягом 1 – 2 авторських аркуші, який подається державною мовою і складається із загальної характеристики докторської дисертації, її основного змісту і висновків, списку наукових публікацій, зарахованих за темою докторської дисертації.

Вимоги до оформлення реферату наведено в додатку А до цього Положення.

3.5. Дисертація приймається до розгляду за умови дотримання здобувачем норм академічної доброчесності.

3.6. Технічна перевірка дисертації, що подається у формі рукопису або монографії, здійснюється за допомогою системи TURNITIN або іншого ресурсу для перевірки академічних текстів.

Здобувач засвідчує власним підписом на титульній сторінці докторської дисертації, що подані до захисту наукові положення є його власним напрацюванням і всі використані ідеї, наукові результати, цитати супроводжуються належними посиланнями на їх авторів та джерела опублікування, а також всі частини тексту дисертації, під час написання яких використовувалися технології штучного інтелекту, перевірені та відредаговані ним особисто.

3.7. Завершення підготовки здобувача в докторантурі Університету підтверджується висновком наукового консультанта, який оформлюється у двох примірниках (додаток Б).

У разі коли науковий консультант відмовляється підготувати висновок, він повідомляє про це здобувачу за місяць до завершення підготовки. У такому разі здобувач звертається з письмовою заявою до вченої ради Університету про надання висновку структурного підрозділу, в якому здійснювалася підготовка здобувача.

Відповідний структурний підрозділ протягом місяця з дня надходження заяви розглядає подані здобувачем документи щодо завершення його підготовки і проводить засідання, яке вважається правоможним, якщо в ньому взяли участь не менш як дві третини складу відповідного структурного підрозділу.

На засіданні відповідного структурного підрозділу заслуховується наукова доповідь здобувача і шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів присутніх на засіданні наукових (науково-педагогічних) працівників приймається рішення про надання / відмову в наданні такого висновку.

У разі самотійної підготовки здобувачем докторської дисертації науковий консультант не призначається (висновок наукового консультанта не надається).

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 5 Всього сторінок 27
---	---	---

4. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ПОПЕРЕДНЬОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

4.1. Проведення попередньої експертизи дисертації має на меті оцінку наукового рівня та практичної придатності дисертаційної роботи, виконаної здобувачем наукового ступеня доктора наук в Університеті.

4.2. Здобувач, підготовка якого здійснювалася у докторантурі Університету, а також здобувач, який підготував дисертацію самостійно і є науковим або науково-педагогічним працівником Університету, звертається до голови вченої ради Університету з письмовою заявою про проведення попередньої експертизи докторської дисертації та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації.

4.3. Здобувач, підготовка якого здійснювалася в докторантурі іншого ЗВО / наукової установи, а також здобувач, який не проходив підготовку в докторантурі, а самостійно підготував докторську дисертацію і не є працівником Університету, звертається з письмовою заявою до голови вченої ради Університету про проведення попередньої експертизи його докторської дисертації та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення її результатів (а у випадку самостійної підготовки – також і затвердження теми докторської дисертації).

4.4. Для проведення попередньої експертизи докторської дисертації заява здобувача з візою голови вченої ради Університету передається до визначеної профільної кафедри.

4.5. Попередня експертиза докторської дисертації проводиться протягом трьох місяців з дня надходження на ім'я голови вченої ради Університету письмової заяви здобувача про проведення такої експертизи.

Здобувач для проведення попередньої експертизи подає на кафедру:

- 1) відгук наукового консультанта;
- 2) дисертацію;
- 3) ксерокопії публікацій здобувача за темою дисертації;
- 4) витяги з наказів про зарахування до докторантури, затвердження теми дисертації та призначення наукового консультанта;
- 5) копії документів про освіту, науковий ступінь, вчене звання.

На підставі вивчення поданих документів і консультацій з керівництвом спеціалізованої вченої ради, в якій планується захист докторської дисертації здобувача, завідувач кафедри здійснює заходи щодо підтвердження дійсності документів про вищу освіту, науковий ступінь та подає вченій раді Університету пропозиції щодо призначення трьох рецензентів з числа наукових, науково-

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 6 Всього сторінок 27
---	---	---

педагогічних працівників кафедри та / або запрошених фахівців з інших кафедр Університету (додаток В).

Пропозиції подаються не пізніше 10 днів до дня проведення засідання вченої ради Університету.

Рецензентом не може бути призначено близьких осіб здобувача, наукового консультанта та його близьких осіб, а також співавтора будь-якої наукової публікації здобувача.

4.6. Вчена рада Університету затверджує кандидатури рецензентів і надає здобувачу витяг з протоколу засідання з відповідним рішенням.

4.7. Рецензенти розглядають докторську дисертацію та наукові публікації, що містять основні результати дослідження, та готують проект висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації.

У випадку негативної рецензії хоча б одного з рецензентів висновок не надається (Ст. 11. Постанови КМУ №1197 від 17.11.2021р.)

4.8. Керівник структурного підрозділу Університету, в якому проводиться попередня експертиза докторської дисертації, організовує та проводить фаховий семінар для апробації дисертації.

На фаховому семінарі (засідання профільної кафедри або міжкафедральний семінар) проводиться апробація (публічне представлення) здобувачем докторської дисертації.

4.9. За результатами обговорення дисертаційної роботи на фаховому семінарі готується висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення дослідження.

У висновку обов'язково має бути зазначено інформацію про відповідність дисертації вимогам, передбаченими п. 3, 7, 8, 9 «Порядку присудження наукового ступеня доктора наук»:

- перелік наукових положень та нові науково обґрунтовані результати, отримані здобувачем особисто, які мають практичну і теоретичну цінність та підтверджуються документами, що засвідчують проведення здобувачем відповідних досліджень;

- наявність необхідної кількості публікацій за темою докторської дисертації у виданнях, віднесених до першого, другого квартилів (Q1, Q2) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором);

- відповідність науковій спеціальності з галузі науки;

- відповідність паспорту спеціальності;

- обґрунтовані висновки на основі отриманих результатів;

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 7 Всього сторінок 27
---	---	---

- характеристика єдності змісту;
- особистий внесок здобувача в науку щодо розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми;
- відповідність принципам академічної доброчесності.

Також суб'єктом проведення експертизи здійснюється порівняння текстів візуально або за допомогою відповідного програмного забезпечення з метою перевірки на наявність / відсутність посилань на автора та / або на використане джерело і аналізуються виявлені текстові фрагменти, що збіглися, на предмет правомірності / неправомірності їхнього використання відповідно до вимог Закону України «Про авторське право та суміжні права».

Обов'язково зазначається, коли і ким затверджена (перезатверджена) тема дисертації. Наводяться результати голосування учасників засідання кафедри із зазначенням кількості присутніх і кількості осіб, які подали голоси «за», «проти» чи «утримались».

4.10. Персональна відповідальність за своєчасне та правильне оформлення висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації, його об'єктивність та якість покладається на рецензентів.

4.11. Висновок підписують завідувач кафедри (головуючий на засіданні), секретар кафедри, рецензенти. Висновок затверджує проректор з наукової роботи. Здобувачеві надається висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації у двох примірниках. Висновок є чинним упродовж одного календарного року з дати його затвердження.

4.12. Оплата праці рецензентів, згідно з абзацом 12 п. 11 Порядку присудження, здійснюється відповідно до законодавства, що регулює норми оплати праці експертів, які залучаються для проведення державної наукової та науково-технічної експертизи.

5. ПРИСУДЖЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЮ ВЧЕНОЮ РАДОЮ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК

5.1. У разі, коли висновок наукового консультанта (структурного підрозділу) та/або висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації є позитивним, здобувач подає заяву до голови спеціалізованої вченої ради для проведення захисту докторської дисертації з метою присудження наукового ступеня доктора наук та документи відповідно до встановленого МОН переліку.

Розроблено: Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Перевірено: Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	Дійсне з: 01.09.2025
--	---	-------------------------

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 8 Всього сторінок 27
---	---	---

5.2. Секретар спеціалізованої вченої ради приймає заяву здобувача, його докторську дисертацію та перевіряє наявність документів відповідно до встановленого переліку. Голова ради наносить на заяву здобувача відповідну резолюцію, проставляє дату прийняття документів до розгляду та свій підпис.

5.3. Спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук призначає комісію для попереднього розгляду докторської дисертації, яка перевіряє висвітлення наукових результатів докторської дисертації в наукових публікаціях здобувача, визначає повноту викладу в них матеріалів докторської дисертації та зараховує наукові публікації за темою докторської дисертації відповідно до законодавства, проводить попередній розгляд докторської дисертації за процедурою, що регулюється Положенням про раду, рекомендує прийняти до захисту докторську дисертацію та подає кандидатури для призначення опонентів не пізніше ніж через три місяці з дати прийняття документів до розгляду.

Оплата праці членів комісії докторської ради з попереднього розгляду докторської дисертації та опонентів, згідно з абзацом 6 п. 21 Порядку присудження, здійснюється відповідно до законодавства, що регулює норми оплати праці експертів, які залучаються для проведення державної наукової та науково-технічної експертизи.

5.4. Забороняється усувати недоліки, виявлені докторською радою у докторській дисертації (рефераті) після прийняття її до захисту.

5.5. Керівникам (їх заступникам) закладів вищої освіти (наукових установ) та їх близьким особам не дозволяється захищати докторські дисертації у радах, утворених за місцем основної роботи зазначених осіб. Дія цієї норми поширюється на голову, заступника і секретаря спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук.

5.6. Для розгляду дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук призначаються три опоненти, з яких тільки один може бути членом ради, в якій проводитиметься захист, чи штатним працівником Університету.

5.7. Опонент на основі вивчення дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук та наукових публікацій, зарахованих за темою дисертації, подає спеціалізованій вчентій раді з присудження наукового ступеня доктора наук відгук.

У відгуку опонента визначається ступінь актуальності обраної теми, обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна і загальнонаціональне або світове значення, повнота викладу матеріалу в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації, відсутність (наявність) академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, з наведенням зауважень та / або дискусійних питань стосовно положень дисертації.

Розроблено: Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Перевірено: Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	Дійсне з: 01.09.2025
--	---	-------------------------

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 9 Всього сторінок 27
---	---	---

Опонент відповідає за об'єктивність та якість підготовленого ним відгуку.

5.8. Про прийняття дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук до захисту і призначення опонентів спеціалізована вчена рада надсилає до МОН повідомлення, яке разом з іншими такими повідомленнями, що надійшли до МОН протягом місяця, розміщується на офіційному вебсайті МОН третього робочого дня наступного місяця.

Захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук проводиться не раніше ніж через місяць після розміщення на офіційному вебсайті МОН такого повідомлення.

5.9. Протягом трьох робочих днів після визначення дати проведення захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук така інформація розміщується на офіційному вебсайті Університету.

5.10. Секретар спеціалізованої вченої ради не пізніше ніж за десять робочих днів до дати захисту дисертації розміщує в електронній формі на офіційному вебсайті Університету у розділі, в якому міститься інформація про діяльність спеціалізованих вчених рад, примірник дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук із забезпеченням відкритих форматів текстових даних (крім монографії), реферат, висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, відгуки опонентів та облікову картку дисертації за встановленою формою.

Зазначені матеріали зберігаються у відкритому доступі на офіційному вебсайті Університету протягом трьох місяців з дати набрання чинності наказу МОН про затвердження рішення спеціалізованої вченої ради щодо присудження наукового ступеня доктора наук та видачу здобувачеві диплома доктора наук.

5.11. Публічний захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук проводиться на засіданні спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук. Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій мають взяти участь члени ради, які є компетентними вченими з відповідної спеціальності, а також за бажанням присутні на засіданні.

5.12. У ході засідання спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук встановлює рівень набуття здобувачем найвищих компетентностей в галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, що забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення.

Розроблено: Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Перевірено: Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	Дійсне з: 01.09.2025
--	---	-------------------------

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 10 Всього сторінок 27
---	---	--

5.13. Засідання вважається правоможним у разі, коли в його проведенні взяло участь не менш як дві третини складу ради, а також не менш як чотири доктори наук зі спеціальності поданої на розгляд дисертації.

5.14. Якщо з поважної причини один з опонентів не може взяти участь у засіданні ради, захист дисертації може проводитися за наявності позитивного відгуку відсутнього опонента. У такому разі на засіданні спеціалізованої вченої ради його відгук оголошується вченим секретарем цієї ради.

Захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук не проводиться у разі відсутності двох опонентів.

5.15. Університет забезпечує трансляцію захисту дисертації в режимі реального часу. Відеозапис такого засідання ради оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету не пізніше ніж протягом наступного робочого дня з дати проведення засідання та зберігається на відповідному вебсайті не менше шести місяців з дати набрання чинності наказу МОН про затвердження рішення спеціалізованої вченої ради щодо присудження наукового ступеня доктора наук та видачу здобувачеві диплома доктора наук.

5.16. За результатами публічного обговорення під час захисту дисертації проводиться таємне голосування щодо присудження наукового ступеня доктора наук. Якщо засідання ради проводиться з використанням засобів відеозв'язку в режимі реального часу, таємне голосування усіх членів ради проводиться з використанням програмного забезпечення (засобу), що забезпечує анонімність і верифікованість такого голосування. Програмне забезпечення (засіб) для проведення таємного голосування застосовується за рішенням ради.

5.17. У разі прийняття спеціалізованою вченою радою рішення про відмову у присудженні наукового ступеня доктора наук усі виявлені радою протягом розгляду дисертації та висловлені під час її захисту недоліки, порушення та зауваження, що стали підставою для прийняття такого рішення, зазначаються у рішенні спеціалізованої вченої ради.

Здобувачеві надається засвідчена в установленому порядку копія зазначеного рішення та повертаються подані ним документи, крім заяви, висновку наукового консультанта (структурного підрозділу), висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та одного примірника дисертації.

5.18. Спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук протягом 15 робочих днів після проведення засідання оформляє рішення про присудження наукового ступеня доктора наук (у двох примірниках).

Розроблено: Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Перевірено: Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	Дійсне з: 01.09.2025
--	---	-------------------------

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 11 Всього сторінок 27
---	--	--

Усі документи, що стосуються розгляду дисертації та проведення її захисту в спеціалізованій вченій раді, формуються в перший примірник атестаційної справи здобувача, який зберігається в архіві Університету протягом десяти років з дати набрання чинності наказу МОН про затвердження рішення спеціалізованої вченої ради щодо присудження наукового ступеня доктора наук та видачу диплома доктора наук, а постійному зберіганню підлягають рішення спеціалізованої вченої ради щодо присудження наукового ступеня доктора наук та один примірник дисертації (у бібліотеці Університету).

Другий примірник атестаційної справи здобувача надсилається до МОН протягом місяця з дня захисту дисертації.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Положення про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук затверджується вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора.

6.2. Зміни та/або доповнення до цього Положення вносяться у порядку, встановленому для його прийняття.

6.3. Загальну схему етапів проходження процедури захисту на здобуття наукового ступеня доктора наук наведено на рис. 1.

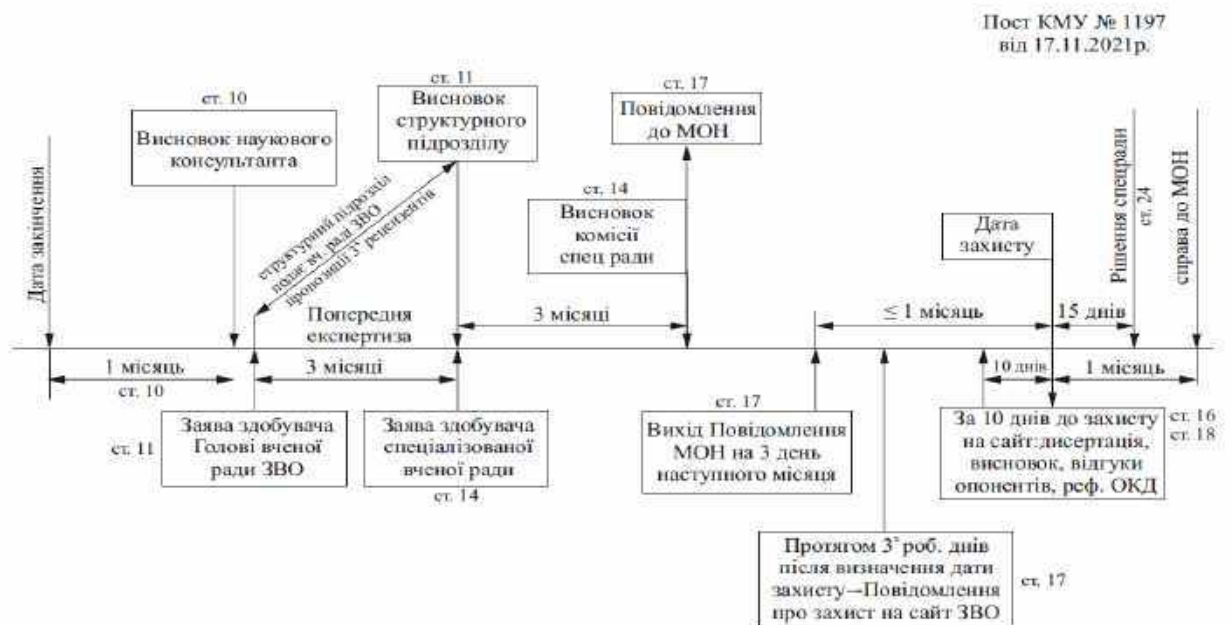

Рисунок 1 – Етапи проходження захисту дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора наук

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 12 Всього сторінок 27
---	--	---

Додаток А

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ ДИСЕРТАЦІЇ НА ЗДОБУТТЯ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК

А.1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

А1.1. Ці Вимоги визначають структуру та правила оформлення реферату дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук.

А1.2. Вимоги до оформлення реферату дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук (далі – Реферат) розроблено відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 «Порядок присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», наказу Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2021 р. № 1359 «Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук», наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р., згідно Вимог до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення»). Бюлетень ВАК України. 2011. №9-10. С. 1-10, а також Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання», Державного стандарту України ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».

А.2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО РЕФЕРАТУ

А2.1. Реферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук – це стислий виклад докторської дисертації, який виконується після її фактичного завершення. Без Реферату дисертація не може бути допущена до захисту.

А2.2. Призначення Реферату – ознайомлення наукових працівників з основними ідеями та висновками дисертації, внеском здобувача у розроблення та вирішення наукової проблеми, з результатами досліджень та структурою дисертаційного дослідження.

А2.3. Реферат має ґрунтовно та лаконічно розкривати зміст дисертації, у ньому не повинно бути інформації, яка не висвітлена в дисертації.

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 13 Всього сторінок 27
---	---	--

A2.4. Реферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук подається державною мовою.

A2.5. Написання Реферату – це заключний етап виконання дисертаційної роботи перед поданням її до захисту у спеціалізовану вчену раду.

A2.6. Суть Реферату полягає у точній відповідності змісту дисертації, а його зміст має сформулювати повне уявлення про наукову цінність і практичну значущість дисертаційного дослідження.

A2.7. Оприлюднення Реферату на офіційному вебсайті Університету дає змогу одержати до дня захисту відгуки від фахівців відповідної галузі.

A2.8. Обсяг Реферату дисертації повинен становити 1 – 2 авторських аркуша. Авторський аркуш – це умовна одиниця виміру обсягу текстового та ілюстративного видання. Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами. До обсягу Реферату не входять обкладинка Реферату, список опублікованих автором праць, анотації.

A3. СТРУКТУРА РЕФЕРАТУ

A3.1. Реферат повинен містити такі структурні елементи:

- загальна характеристика дисертації (обґрунтування вибору теми дослідження; мета та завдання дослідження; методи дослідження; наукова новизна отриманих результатів; особистий внесок здобувача; апробація матеріалів дисертації; структура та обсяг дисертації; зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; практичне значення отриманих результатів; публікації);
- основний зміст дисертації;
- висновки;
- список публікацій здобувача за темою дисертації;
- анотації українською і англійською мовами.

A3.2. Загальна характеристика роботи, що подається в Рефераті, має відповідати наведеним у вступі до дисертації її кваліфікаційним ознакам, розкриваючи при цьому сутність і стан наукової проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для дослідження теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

A3.2.1. Обґрунтування вибору теми дослідження передбачає висвітлення зв'язку теми дисертації із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань шляхом критичного аналізу з визначенням сутності наукової проблеми або завдання; при цьому вказується, в рамках яких програм, тематичних планів, наукових тематик і грантів, зокрема галузевих, державних та/або міжнародних,

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 14 Всього сторінок 27
---	---	--

виконувалося дисертаційне дослідження, із зазначенням номерів державної реєстрації науково-дослідних робіт і найменуванням організації, де виконувалася робота.

А3.2.2. Мета та завдання дисертаційного дослідження визначаються відповідно до предмета та об'єкта дослідження.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове.

В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага Здобувача, оскільки предмет дослідження змістовно визначає тему (назву) дисертаційної роботи, яка зазначається на титульному аркуші.

А3.2.3. Як методи дослідження перераховуються використані наукові методи дослідження та змістовно відзначається, що саме досліджувалось за допомогою кожного методу; обґрунтовується вибір методів, що забезпечують достовірність отриманих результатів та висновків.

В цьому структурному елементі також вказується експериментальна база дослідження.

А3.2.4. Наукова новизна отриманих результатів – це аргументовано, коротко та чітко подані основні наукові положення, які виносяться на захист, із зазначенням відмінності отриманих результатів від відомих раніше. Розкривається ступінь новизни отриманих результатів (уперше, удосконалено, набули подальшого розвитку). Кожне наукове положення формулюють чітко, виокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни.

Сформульоване наукове положення повинно сприйматися легко й однозначно. До цього пункту не можна включати опис нових прикладних (практичних) результатів, отриманих у вигляді способів, пристроїв, методик, схем, алгоритмів тощо. Слід завжди розмежовувати отримані наукові положення і нові прикладні результати, що впливають з теоретичного доробку Здобувача. Усі наукові положення з урахуванням досягнутого ними рівня новизни є теоретичною основою вирішеної в дисертації наукової проблеми.

А3.2.5. Наукові публікації, зараховані за темою дисертації – це кількість наукових праць, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації, а також кількість праць, які додатково відображають наукові результати дисертації. Вимоги до публікацій визначає МОН України.

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 15 Всього сторінок 27
---	---	--

Апробація матеріалів докторської дисертації на наукових конференціях, конгресах, симпозіумах тощо обов'язкова

А3.2.6. Якщо у дисертації використано ідеї або розробки, що належать співавторам, разом з якими здобувачем опубліковано наукові праці, обов'язково зазначається конкретний особистий внесок здобувача в такі праці або розробки; здобувач має також додати посилання на дисертації співавторів, у яких було використано результати спільних робіт.

А3.2.7. Як апробація матеріалів дисертації зазначаються назви конференцій, конгресів, симпозіумів, семінарів, місце та дата їх проведення.

А3.2.7. Структура та обсяг дисертації – зазначаються усі структурні елементи дисертаційної роботи з обов'язковим зазначенням повного обсягу дисертації та обсягу основного тексту. Вказується загальна кількість додатків, рисунків, таблиць, кількість найменувань у списку використаних джерел.

А3.2.8. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами - вказується, в рамках яких програм, тематичних планів, наукових тематик і грантів, зокрема галузевих, державних та/або міжнародних, виконувалося дисертаційне дослідження, із зазначенням номерів державної реєстрації науково-дослідних робіт і найменуванням організації, де виконувалася робота;

А3.2.9. Практичне значення отриманих результатів – надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання. Відзначаючи практичну цінність отриманих результатів, необхідно подати інформацію про ступінь їх готовності до використання або масштабів використання. Відомості про впровадження результатів досліджень необхідно подавати із зазначенням найменувань організацій, в яких здійснено впровадження, форм реалізації та реквізитів відповідних документів.

А3.3. Основний зміст реферату містить стисло викладену характеристику дисертації за розділами; він має дати повне й переконливе уявлення про виконану роботу. Якщо вступна частина реферату (загальна характеристика роботи) дає змогу скласти лише загальне враження про дисертацію, то основна, яка і є власне реферативною, дає більш повне уявлення про її зміст і побудову.

Виклад основного змісту дисертації підпорядковують провідній ідеї дослідження, чітко визначеній автором. У цій частині реферату важливо показати, як були отримані результати, продемонструвати хід дослідження, викласти сутність використаних методів, навести дані щодо їх точності та трудомісткості, описати умови й основні етапи дослідження. Нюанси висвітлення змісту дисертації можуть розрізнятися залежно від наукової галузі, теми та інших чинників.

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 16 Всього сторінок 27
---	---	--

В цьому структурному елементі повинен відображатися:

- огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень;
- виклад загальної методики й основних методів досліджень;
- експериментальна частина і методика досліджень;
- відомості про проведені теоретичні і (або) експериментальні дослідження;
- аналіз і узагальнення результатів досліджень.

У першому розділі Здобувач окреслює основні етапи наукової думки в межах розв’язуваної проблеми стисло, критично висвітлюючи роботи інших науковців. Здобувач повинен вирізнити ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв’язанні наукової проблеми.

Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20 % обсягу основної частини дисертації.

У другому розділі обґрунтовується вибір напрямку досліджень, викладається загальна методика проведення дисертаційного дослідження, наводяться методи вирішення завдань та їх порівняльні оцінки. Описуються основні тенденції, закономірності, методи розрахунків, гіпотези, що розглядаються, принципи дії й характеристики використаних програм та/або апаратних засобів, лабораторних та/або інструментальних методів і методик, оцінки похибок вимірювань тощо. В теоретичних роботах розкривають використовувані методи розрахунків, гіпотези, в експериментальних – принципи дії й характеристики розробленої апаратури, оцінки похибок вимірювання.

У наступних розділах описується хід дослідження, умови та основні етапи експериментів, з вичерпною повнотою викладаються результати власних досліджень Здобувача, як вони отримані та в чому полягає їх новизна. Здобувач повинен дати оцінку повноти вирішення поставлених завдань, оцінку достовірності отриманих результатів (характеристик, параметрів) та порівняти отриманих результати з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних дослідників, обґрунтувати необхідність додаткових досліджень, негативні результати, які обумовлюють необхідність припинення подальших досліджень.

А3.4. Висновки – це стисла інформація про підсумки виконаної роботи. У висновках викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати дисертації, розкриваються методи вирішення означеної наукової проблеми, їх практичний аналіз, порівняння з відомими розв’язаннями, вказуються наукові проблеми, для розв’язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також можливі напрями продовження досліджень за тематикою дисертації. У висновках необхідно наголосити на якісних і кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 17 Всього сторінок 27
---	---	--

їх використання. Кожен науковий і прикладний висновок дисертації треба формулювати чітко і конкретно (однозначно). Формулювання висновків має віддзеркалювати сутність і новизну проведеного дослідження.

Висновки повинні збігатись із загальними висновками дисертації.

А3.5. Список опублікованих праць за темою дисертації подається з обов'язковим наведенням прізвищ усіх співавторів. Праці розташовуються за категоріями у такому порядку:

- праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації;
- опубліковані праці апробаційного характеру;
- опубліковані праці, які додатково відображають наукові результати дисертації.

Для бібліографічного опису списку опублікованих праць за темою дисертації необхідно використовувати Національний стандарт України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або один зі стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій:

- MLA (ModernLanguageAssociation) style;
- APA-1,2 (AmericanPsychologicalAssociation) style;
- Chicago/Turabianstyle-1;
- Harvard style-1;
- ACS (AmericanChemicalSociety) style;
- AIP (AmericanInstituteofPhysics) style;
- IEEE (InstituteofElectricalandElectronicsEngineers) style;
- Vancouver style-1;
- OSCOLA.

А3.6. Для ознайомлення з узагальненим коротким викладом основного змісту та результатів дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук подаються анотації українською та англійською мовами. Подання інформації в анотації повинно бути стислим і точним. Необхідно використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових документів, стандартизовану термінологію, уникати маловідомих термінів і символів.

При підготовці анотації вказуються: прізвище та ініціали здобувача, назва дисертації, вид дисертації (на правах рукопису або монографія) і науковий ступінь, на який претендує здобувач, спеціальність (шифр і назва), найменування установи, де відбудеться захист, місто, рік, зміст анотації. Наприкінці кожної анотації наводяться ключові слова відповідною мовою. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 18 Всього сторінок 27
---	--	--

забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до п'ятнадцяти. Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок через кому.

Анотація українською мовою повинна бути розгорнутою інформацією обсягом 2 сторінки машинописного тексту (до 5000 символів із пробілами) про зміст і результати дисертаційної роботи. має висвітлювати основні ідеї та висновки дисертації. Анотація англійською мовою обсягом до 0,5 сторінки машинописного тексту (до 1200 символів із пробілами) – ідентичного змісту.

A4. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ

A4.1. Реферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук оформляється відповідно до державного стандарту України ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення», а також з урахуванням «Вимог до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій» (Бюлетень ВАК України. 2011. № 9-10), Вимог до оформлення дисертації (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 №40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019).

Реферат оформлюється у вигляді брошури та складається з обкладинки і тексту.

A4.2. На лицьовій стороні обкладинки Реферату подаються:

- назва установи, організації, спеціалізована вчена рада якої прийняла дисертацію до захисту (друкується великими літерами жирним шрифтом і розміщується посередині сторінки);
- прізвище, ім'я, по батькові Здобувача (прізвище друкується великими літерами, ім'я й по батькові – малими (крім першої великої) жирним шрифтом, розміщуються посередині сторінки);
- індекс УДК (вирівнюється за правим краєм);
- назва дисертації (друкується великими літерами жирним шрифтом і розміщується посередині сторінки);
- шифр та назва спеціальності відповідно до переліку наукових спеціальностей (друкується малими літерами і розміщується посередині сторінки);
- підзаголовок «РЕФЕРАТ (жирним шрифтом) дисертації на здобуття наукового ступеня доктора (галузь науки)» (підзаголовок друкується малими літерами крім першого слова, розміщується посередині сторінки);
- місто, рік (назва міста друкується великими літерами жирним шрифтом, через дефіс – рік, розміщуються посередині сторінки).

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 19 Всього сторінок 27
---	---	--

Зміст і авторство реферату дисертації закріплюється підписом здобувача наукового ступеня, який розташовується поруч із прізвищем на титульному аркуші.

Приклад оформлення лицьової сторони обкладинки Реферату наведено у додатку до цих Вимог.

А4.3. На зворотному боці обкладинки Реферату вказуються:

- організація, в якій виконана докторська дисертаційна робота;
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового консультанта, його місце роботи та посада;
- наукові ступені, вчені звання, прізвища, імена, по батькові, місця роботи, посади офіційних опонентів;
- дата, час проведення захисту, шифр спеціалізованої вченої ради та адреса;
- бібліотека, в якій можна ознайомитися з дисертацією;
- дата розміщення Реферату на офіційному вебсайті Університету;
- підпис ученого секретаря спеціалізованої вченої ради.

Серед учених звань наукового консультанта й опонентів не рекомендується згадувати їх членство в громадських (недержавних) академіях наук.

Приклад оформлення зворотного боку обкладинки Реферату наведено у Додатку до цих Вимог.

На сторінці 3 обкладинки Реферату повинні бути вказані вихідні відомості відповідно до державних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

А4.4. Структурні частини Реферату не нумеруються, їх назви друкують великими літерами симетрично до тексту. Реферат готується до друку з використанням шрифтів текстового редактора Word розміру 14 pt з одинарним міжрядковим інтервалом на одній стороні аркуша формату А4 (210×297 мм). Верхнє, ліве і нижнє поля – 20 мм, праве – 10 мм.

Сторінки Реферату нумеруються, починаючи з першої сторінки, де міститься загальна характеристика дисертації. Номери сторінок проставляються арабськими цифрами у центрі верхнього поля.

Абзацний відступ тексту всього Реферату має бути однаковим і становити 1,25 см.

Формат подання тексту Реферату наведено у Додатку до цих Вимог.

Реферат дисертації видається друкарським способом у вигляді брошури накладом 100 примірників.

Текст друкують на обох боках аркуша формату А5 (148x210 мм).

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 20 Всього сторінок 27
---	---	--

Додаток до Вимог

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний аерокосмічний університет

«Харківський авіаційний інститут»

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

УДК _____
(обов'язково уточняється в НТБ)

НАЗВА ДИСЕРТАЦІЇ

Шифр та назва спеціальності відповідно до Переліку наукових спеціальностей

РЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового
ступеня доктора _____ наук

Харків – рік

Розроблено: Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Перевірено: Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	Дійсне з: 01.09.2025
--	---	-------------------------

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 21 Всього сторінок 27
---	--	--

Дисертацію є _____

(на правах рукопису, монографія)

Робота виконана в Національному аерокосмічному університеті
«Харківський авіаційний інститут» Міністерства освіти і науки України.

Науковий консультант: науковий ступінь, вчене звання
прізвище, ім'я, по батькові,
місце роботи, посада.

Опоненти: науковий ступінь, вчене звання
прізвище, ім'я, по батькові,
місце роботи, посада;
науковий ступінь, вчене звання
прізвище, ім'я, по батькові,
місце роботи, посада;
науковий ступінь, вчене звання
прізвище, ім'я, по батькові,
місце роботи, посада.

Захист відбудеться « ____ » _____ 202__ року о годині на засіданні спеціалізованої вченої ради _____ Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» за адресою: 61070, м. Харків, вул. Вадима Манька, 17.

Із дисертацією можна ознайомитися на офіційному вебсайті Університету та в Науково-технічній бібліотеці Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» за адресою: 61070, м. Харків, вул. Вадима Манька, 17.

Реферат розісланий « __ » _____ 202__ року.

Вчений секретар

спеціалізованої вченої ради _____

(підпис) (ім'я, прізвище)

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 22 Всього сторінок 27
---	---	--

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота відповідає науковому напрямку кафедри _____ Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут», а саме «_____» та є складовою частиною проєктів, які виконувалися в межах держбюджетних науково-дослідних робіт та грантових робіт: ДБ/_____ «_____» (_____ р.р., № держреєстрації _____U_____); Грант _____ (_____ р.р., _____); Грант _____ (_____ р., _____).

Мета і завдання дослідження.

Метою дисертаційного дослідження є.....

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань:

–

Об'єкт дослідження – ...

Предмет дослідження – ...

Методи дослідження.

Наукова новизна триманих результатів полягає в тому, що в дисертаційній роботі... Зокрема:

уперше:

– ...

удосконалено:

– ...

набули подальшого розвитку:

–

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що ...

Особистий внесок здобувача. Цей структурний елемент включається за наявності праць, опублікованих у співавторстві. При цьому зазначається конкретний особистий внесок Здобувача в опубліковані зі співавторами наукові праці.

Розроблено: Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Перевірено: Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	Дійсне з: 01.09.2025
--	---	-------------------------

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 23 Всього сторінок 27
---	--	---

Апробація матеріалів дисертації ...

Публікації ...

Структура та обсяг дисертації ...

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано ...

У першому розділі – «_____» – виявлено ...

У другому розділі – «_____» – розкрито ...

У третьому розділі – «_____» – запропоновано

ВИСНОВКИ

У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення актуальної проблеми в галузі науки «.....» щодо ...

Отримані результати дають підстави сформулювати відповідні висновки та рекомендації, що мають теоретичне й практичне значення.

1. ...

2. ...

3. ...

СПИСОК публікацій здобувача ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

АНОТАЦІЯ

Прізвище, ініціали. Тема дисертації. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора _____ наук за спеціальністю _____. Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»

Зміст анотації...

Ключові слова: ...

ANNOTATION

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 24 Всього сторінок 27
---	--	--

Додаток Б

ВИСНОВОК наукового консультанта

щодо докторської дисертації _____
 (прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) у родовому відмінку)
 на тему «_____»,
 (назва роботи)

поданої на здобуття наукового ступеня доктора _____ наук
 (галузь наук)

за спеціальністю _____,
 (шифр, назва спеціальності)

Робота виконана _____
 (назва кафедри)

Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»

Підготовка здобувача в докторантурі завершена _____
 (число, місяць, рік)

Оцінка висновків і рекомендацій, сформульованих у докторській дисертації, їх новизни.

Оцінка повноти викладу в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації.

Оцінка дотримання здобувачем принципів академічної доброчесності у процесі підготовки докторської дисертації.

Оцінка виконання здобувачем індивідуального плану наукової роботи.

Загальні висновки по роботі.

 (посада, місце роботи,
науковий ступінь, вчене звання) _____
 (підпис) _____
 (власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

М.П. «____» _____ 20____ року

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

 Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»	ПОЛОЖЕННЯ про захист дисертацій та порядок присудження наукового ступеня доктора наук	СУЯ ХАІ-ВР-П/001:2025 Дата: 27.08.2025 Редакція: 1.0 Стор. 25 Всього сторінок 27
---	--	--

Додаток В
(для здобувачів, які навчались в докторантурі)

Голові Вченої ради Національного
аерокосмічного університету
«Харківський авіаційний інститут»

(посада, місце роботи)

(прізвище, ім'я, по батькові /за наявності/)

З а я в а

Прошу провести попередню експертизу моєї докторської дисертації на тему
«_____»
(назва роботи)

за спеціальністю _____
(шифр, назва спеціальності)

на здобуття наукового ступеня доктора _____ наук
та надати висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів.

Робота виконана _____
(назва організації, кафедри)

Науковий консультант _____
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)
_____/_____
(підпис)

(для здобувачів, які самостійно підготували дисертацію)

Голові Вченої ради Національного
аерокосмічного університету
«Харківський авіаційний інститут»

(посада, місце роботи)

(прізвище, ім'я, по батькові /за наявності/)

З а я в а

Прошу провести попередню експертизу моєї докторської дисертації, надати висновок про
наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів та затвердити тему моєї
докторської дисертації в наступній редакції «_____»
(назва роботи)

за спеціальністю _____
(шифр, назва спеціальності)

на здобуття наукового ступеня доктора _____ наук
(галузь наук)

Робота виконана _____
(назва організації, кафедри)

_____/_____
(підпис)

Розроблено:	Перевірено:	Дійсне з:
Ігор КУЧИНСЬКИЙ Тетяна БОНДАРЄВА	Ольга ШИПУЛЬ Сергій ОРЛОВ	01.09.2025

